Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Collblanc

Avinyonet del Penedès

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	08792 AVINYONET DEL PENEDÈS.
Emplaçament	Carretera B-24 a Barcelona

Coordenades:

Latitud:	41.3651
Longitud:	1.79052
UTM Est (X):	398843
UTM Nord (Y):	4579994

Classificació

Número de fitxa	08013-53
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVI-XX
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 002400CF80B004
Fitxes associades:	
Mas Caballer/Cavaller	
Autoria de la fitxa	J.M. Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa:	dv., 15/11/2002 - 01:00

Descripció

S'integra dins d'aquesta fitxa per un costat el nucli de població que va sorgir al llarg de la carretera de Barcelona, i per l'altre, les cases d'interès que, disseminades pel territori corresponent a aquest nucli, formen part d'aquesta entitat de població. Respecte del nucli que va créixer al costat de la carretera, resulten d'interès les cases números 1, 3 (cal Jan), 4, 6, 8, (la 10 està reformada), 12, 16 i 18, 22-24 (ca la Joana)-26 (cal Fuster) (conjunt). Son cases de planta baixa o de planta baixa i pis, amb els buits de portes i finestres recercats amb guardapols i amb sòcols. Les teulades són a dues vessants i cobertes de teula àrab amb ràfecs simples la majoria. Les cases responen a una tipologia de façana pròpia del començament del segle XX, època en que es de suposar que es van arranjar. Pel que fa al poblament disseminat, destaquen així mateix les masies de: -Mas Cavaller de Dalt, a tocar el camí d'Avinyó, de planta quadrangular, desenvolupada en alçada en planta baixa i planta pis, teulada a dues vessants i buits plans recercats amb guardapols. -La Granja, edifici exempt construït dins el segle XX, amb un bon nombre de dependències pels animals, -cal Laio, al seu costat, i sobretot, l'antiga casa de -Mas Cavaller de Baix, que domina amb la seva antiga fesomia tot aquest espai tan planer. Mas Cavaller de Baix és una masia de gran interès des d'un punt de vista patrimonial. Està composta de planta baixa i pis, i coberta a dues aigües. Els portals d'entrada són adovellats, un d'arc de mig punt i l'altre d'arc rebaixat. Té contraforts laterals i frontals, i cantoneres de pedra. La finestra central superior és d'arc conopial lobulat amb ampits, llindes i brancals de pedra. Un altre element a considerar pel seu valor patrimonial és el pou del Veguer, a tocar la carretera, que, com el mas Cavaller, es contempla en fitxa apart.

Observacions:

Completa aquest conjunt urbanístic de caire disseminat el nucli de Cal Padrona, al costat del qual es troba el cementiri d'Avinyonet. Les cases d'aquest nucli han estat molt reformades recentment, canviant absolutament la seva fesomia anterior. Tan sols te protecció legal el Mas Cavaller de Baix (INVENTARI DE PATRIMONI (1980-1985) Servei del Patrimoni Arquitectònic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Núm. 2509ACCNIPAC).

Història

En aquest indret planer es van construir al segle XVIII un grup de cases les façanes de les quals, segons tradició oral, quan es va construir la carretera, es van recular. Aquí viuen des del segle XVIII i XIX, les famílies Ràfols (Cal Jan la va construir en Josep Ràfols) , Marcé (Cal Baldiri també és de finals del segle XVIII, i la va construir en Baldiri Marcé. D'aquesta casa van sortir moltes de les famílies que van viure al llarg de molts anys en aquest nucli, així per exemple: -cal Silo, amb topònim anterior al de Salvador Marcé Mata, de cal Baldiri, qui la va a habitar; -cal Martí, que porta el nom de Martí Marcé Mata, fill de Cal Baldiri, qui va construir aquesta casa l'any 1930. -"ca la Matilde", construïda per en Pere Picoret de Vilanova i la seva muller, Matilde Mata, de les Cabòries, que van deixar la casa a en Salvador Marcé Mata fins que actualment va passar a Anna Maria Esteve Balleste Altres cases d'aquest mateix nucli són: -Cal Pepet, construïda la dècada de 1940 pel Josep Guilera i Esteve, fill de cal Sari de Cantallops -Cal Mengol/Ca l'Ermengol, construida per n'Isidere Olivella i el seu fill Josep Olivella Almirall els primers anys de la dècada de 1930, dels seus successor agafa el nom: Pere-Ermengol (TELL, 1999b). Les cases responen a una tipologia de façana pròpia del començament del segle XX, època en que es de suposar que es van arranjar. Moltes de les cases actuals les va fer o refer totalment el Badó de Cantallops, qui va fer també el local vell de Cantallops i la casa de la Vila. En lo que fa al Mas Cavaller de Baix, no es pot assegurar la data de construcció de la masia, però per la tipologia de les finestres i per la d'altres masies de tipologies similars, segurament es pot dir que el seu origen pot estar al segle XVI. Ha estat usada com a molí de pinso. L'any 1497 els amos d'aquesta casa feren jurament de fidelitat a la parròquia d'Avinyó (ESCOFET, 1981). En opinió de Mn. Margarit aquesta casa probablement va ser construïda per un descendent dels amos de la masia de can Ràfols dels Caus (INFORMACIÓ ORAL MN. MARGARIT, Gener 2003).

Bibliografia

ESCOFET, Josep (1981) "Reculls per a una Història". Diversos articles publicats a la revista Arrels, núms. 61 a 67. Avinyonet del Penedès. INFORMACIÓ ORAL MN. MARGARIT, Gener 2003. INVENTARI (1986) L'Alt Penedès. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, núm. 2. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Pp. 16-27. INVENTARI DE PATRIMONI (1980-1985) Servei del Patrimoni Arquitectònic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Núm. 2509ACCNIPAC (Mas Caballer de Baix) TELL, Pere (1999b) "Els noms de les cases II: Collblanch" Avinyonet Avui. Revista informativa de l'Ajuntament, Núm. 29 p. 31. Avinyonet del Penedès: Ajuntament d'Avinyonet del Penedès.